

LEVENSZIN VAN EEN STERVELING

Jozef Essing o.p., 8 september 2020

Als reactie op het interviewboek 'De zin van het leven' van Fokke Obbema

Ik zie het nog voor me: in Lourdes, Zuid Frankrijk, de enige stad ter wereld waar rolstoelen en ziekenwagentjes voorrang hebben waar het gebrek in de vorm van ziekte, handicap, naderende dood op de eerste rij zit.

Een man in rolstoel kijkt strak voor zich uit en toont zich nauwelijks aanspreekbaar. De volgende dag zie ik hem aan de praat met zijn verzorgster die hem overal naar toe rijdt. En weer een dag later gaat hij tijdens een gezang zo enthousiast met beide armen zwaaien, dat de begeleidster alleen met de de grootste moeite zijn rijdende zetel overeind kan houden.

"Wat is er gebeurd", vraag ik.

"Hij kon zijn verhaal kwijt", zegt de lieve verpleegster.

Hij voelde aandacht en belangstelling, zijn verhaal mocht er zijn, zijn pijn, zijn strijd: ik met mijn rugzak ben welkom tussen anderen die ook met een vracht hierheen komen. Hij ging vertellen wat hij had meegemaakt en een prop van frustratie schoot uit hem los.

'Gedeelde smart is halve smart' zegt men. Ik zeg liever: 'andere smart'. Want wat is gebeurd wordt dan niet weggenomen of weggepraat; maar het sluit niet langer op. Het mag gezien worden; helper en geholpene worden communicerende vaten.

En ik hoor Trijntje Oosterhuis zingen:

Ken je mij? Wie ken je dan? Weet jij mij beter dan ik? ...

Ben jij de enige | voor wiens ogen niets is verborgen | van mijn naaktheid ...

Kan jij het hebben | als niemand anders |

dat ik geen licht geef | niet warm ben, ...

Dat ik niet mooi ben | niet veel |

dat ik alleen dit gezicht heb | geen ander ...

Zien en gezien worden, niet enkel als je straalt, maar ook in je mindere dagen - zoals in deze kerk elke dag gezongen wordt: Hij heeft mij gezien toen ik gering was, 'niet veel' - zou het niet dáárom gaan in het leven?

Moeder Teresa raapte stervenden op van de straat. *Een mens moet merken dat hij/zij gewenst is. Iemand die door niemand gewenst wordt, door niemand*

bemind ... dat is verschrikkelijk. Geef hen die eenzaam zijn niet enkel zorg. Geef ze ook je hart.

Zien en gezien worden: zou het kunnen zijn dat niet ik apart, los van de anderen, zin geef aan mijn, mijn eigen leven, maar dat wij samen, in interactie, zin geven aan elkaars leven, aan het leven dat wij delen?

In en rond deze kerk bloeit een gemeenschap; zowat alle kerkgangers zijn vrijwilliger. Zij vinden hier *een huis voor velen*. Wie je ook bent, waarvandaan je ook komt, je bent welkom.

Uit stenen en ornamenten spreekt geduldig vakmanschap; ze wijzen naar een Aandacht die de eeuwen door de meest uiteenlopende mensenverhalen bewaart in het hart.

Zorgen voor dit huis, als gebouw én als geestelijke ruimte: dat geeft velen hier volheid van leven. Geld speelt daarbij geen rol; je opgenomen weten in een groter geheel is de beloning.

Opgenomen zijn in een groter geheel ...

op dit moment ben ik 85; de langste tijd zit erop. En al hecht ik aan het leven en ben ik beducht voor de dood, ik kijk er niet van weg. Soms komt er zelfs een verlangen boven, gewekt door oude woorden: *'dat ik ontbonden ben'* - dat de grenzen van mijn 'ik' mij niet langer insluiten: dat ik open ga en, uitgetreden uit mijzelf, alles en allen zien mag door de ogen van één grote Liefde waarin ik ben opgenomen.

Zou het kunnen zijn dat sterven aldus de ultieme levensdaad wordt, dat dan tot leven komt het woord: *Wie zijn leven verliest, die zal het vinden?*